

Advocaten
& Juristen

Checks and balances

WMS-congres
Ede, 9 november 2016

Wat gaan we doen?

- Waar komt 'checks and balances' vandaan?
- Hoe vinden we checks and balances in de school?
- Waar schuurt het?
- Hoe zit het met vertrouwen?

De oorsprong

- Despoten, tirannen en dictators
- De ruil: belasting tegen inspraak/invloed
- De ideeën van Montesquieu

Montesquieu (1689-1755)

- Meest invloedrijke werk: *De l'Esprits des Lois* (1748)
- Hoofdstuk over Engeland:
Trias Politica
  - Wetgevende macht
  - Uitvoerende macht
  - Rechtsprekende macht

Trias politica in Nederland

- Wetgevende macht: regering en parlement
- Uitvoerende macht: regering
  - Mandatering
  - Delegatie
- Rechterlijke macht: rechters (rechtbanken) en raadsheren (gerechtshoven en Hoge Raad), officieren van justitie (OM) en Raio's

Hoe zit dat in de scholen?

De 'checks and balances' in en om de school

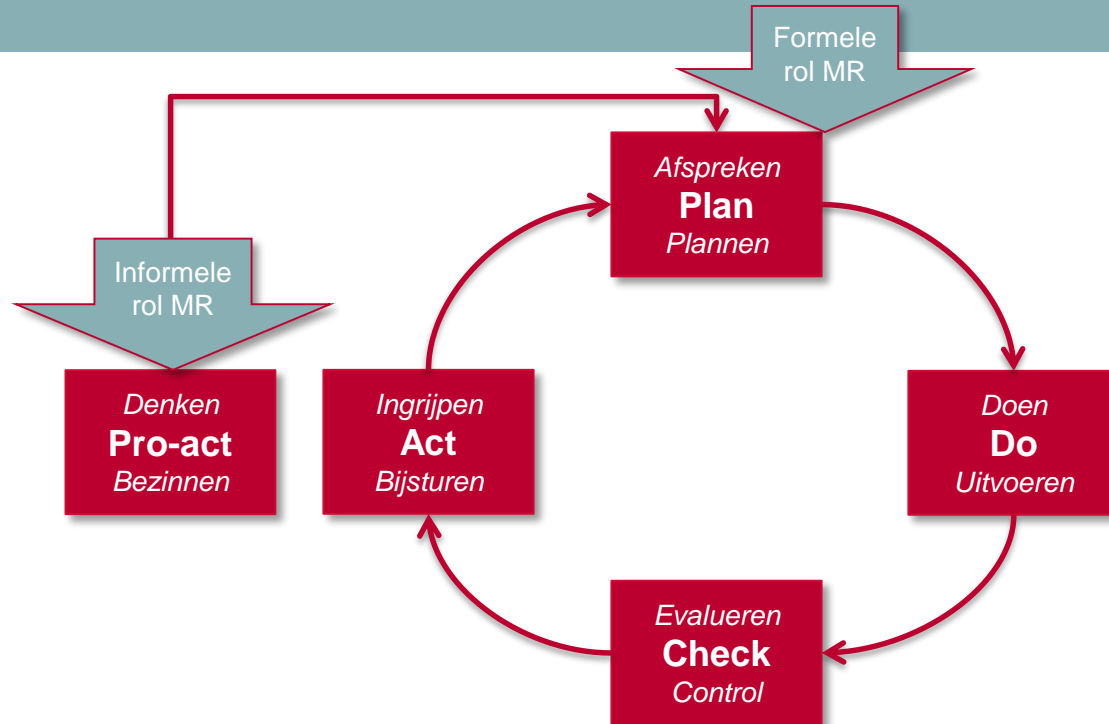
- Bestuur
- Directie
- Toezichthouder
- Medezeggenschap

- Klachten-, bezwaren- en geschillencommissies
- Onderwijsinspectie

De 'checks and balances' in en om de school

	Wetgeven- de macht	Uitvoerende macht	Rechterlijke macht	Controle
Bestuur	X	X	X	
Toezichthouder	X			X
Medezeggen- schap	X			?
Commissies			X	
Inspectie			X	X

De PDCA-cyclus

Waar zie je dubbeling van bevoegdheden?

Beperkingen van de medezeggenschap

1. Door de interne structuur

- Goedkeuring door toezichthouder vs. instemming c.q. advies MR
  - Bijvoorbeeld: schoolplan/strategisch beleid, overdracht en fusie
- De ALV van een vereniging
  - Bijvoorbeeld: grondslag, benoemings- en toelatingsbeleid
- De nevenstichting
  - Bijvoorbeeld: ouderbijdragen

Beperkingen van de medezeggenschap

2. Door externe invloeden

- Netwerken en adviezen
  - Bijvoorbeeld: vakantieplanning, sponsoring, epidemieën
- Raadplegingen
  - Bijvoorbeeld: voor- en naschoolse opvang, schooltijden, taakbeleid
- Verplichte externe afspraken
  - Bijvoorbeeld: SOP, RPO, stagiaires
- Subsidieverstrekkers
  - Bijvoorbeeld: onderwijskundige projecten, nieuwbouw
- Politieke belangen
  - Bijvoorbeeld: omzetting van de school, fusie

Waarop baseer je vertrouwen?

Checks and balances en vertrouwen

- Formeel vertrouwen
- De persoonlijke component: ken jezelf (en de ander!)
- Meerdere informatiebronnen (artikel 17c lid 3 Wpo; artikel 24e1 lid 3 Wvo)
- Raadpleging deskundigen (artikel 28 lid 2 Wms)

Criteria bij het geven van vertrouwen

<p>Ben je een beetje aardig Doe je normaal Luister je ook</p>		<p>Vind ik jou wel slim genoeg Denk je er over na</p>
	<p>Ben jij succesvol Krijg ik wat terug</p>	
<p>Ben je betrouwbaar Kom je afspraken na</p>	<p>Heb je Lef Durf jij wel Sta je stevig</p>	<p>Weet jij je nederig te gedragen Wat is onze band Heb je gevoel voor verleden</p>

Draagt bij aan vertrouwen

<p>Luistert Heeft aandacht Gelijkwaardig</p>		<p>Denkt na Heeft inhoud Is kritisch</p>
	<p>Succesvol Praten in kansen en mogelijkheden</p>	
<p>Betrouwbaar Voorspelbaar Planmatig werken</p>	<p>Direct Snel Pakt door</p>	<p>Verbindt Oog voor tradities Nederigheid</p>

Breekt vertrouwen af

Beter voordoen dan de rest Niet luisteren Geen interesse		Geen verhaal hebben Alleen buitenkant
	Niet succesvol zijn Somberen	
Onbetrouwbaar Onvoorspelbaar Afspraken niet nakomen	Omslachtig Traag Wikken en wegen	Verleden ontkennen Jezelf vooropplaatsen

Vertrouwen: mythe en werkelijkheid

- Vertrouwen is soft
- Vertrouwen duurt lang
- Vertrouwen komt alleen van onderlinge integriteit
- Je hebt vertrouwen of je hebt het niet; meer gevoel dan handelen
- Verloren vertrouwen is niet te herstellen
- Vertrouwen is niet te leren
- Vertrouwen is meetbaar in snelheid en kosten
- Niets geeft zoveel snelheid als vertrouwen
- Vertrouwen is een combinatie van karakter en competentie
- Vertrouwen kan worden opgebouwd door bewust handelen
- Hoewel moeilijk, vertrouwen is te herstellen
- Het opbouwen van vertrouwen kan worden aangeleerd

Vragen, opmerkingen, discussie

- Zeg het maar ...

Verder praten?

Kees Jansen

kjansen@verus.nl

06 5195 3269

